

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **L. M.**, zastoupený JUDr. Štefáním Fajmonovou, advokátkou se sídlem V Lískách 1065/31, Žďár nad Sázavou, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, **za účasti** osob zúčastněných na řízení: **I) J. K., II) L. H.**, obě zastoupené Mgr. Lydií Šimšovou, advokátkou se sídlem Mezibranská 579/7, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č. j. KUJI 65168/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2018, č. j. 29 A 190/2016 – 53, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se u k l á d á** zaplatit ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 1000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je vlastníkem účelové komunikace na pozemku parc. č. X v katastrálním území X (dále jen „stavba“). Městský úřad Nové Město na Moravě, odbor stavebního a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“) vydal dne 19. 4. 2016 rozhodnutí č. j. MUNMNM/31700/2008-40, jímž bylo podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) žalobci nařízeno odstranění stavby. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žaloba proti napadenému rozhodnutí byla výše označeným rozsudkem Krajského soudu v Brně zamítnuta (dále jen „napadený rozsudek“ a „krajský soud“).

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, který odůvodnil.

[3] Stěžovatel uvádí, že jelikož v řízení o odstranění stavby bylo již pravomocně rozhodnuto, hrozí, že dojde k výkonu rozhodnutí provedením odstranění stavby, což by pro něj znamenalo skutečnou nenahraditelnou újmu spočívající už jen ve značných ekonomických nákladech a technologických obtížích s odstraněním stavby souvisejících. Stěžovatel dále uvádí, že stavba je součástí pozemku stěžovatele a vede podél plotu rodinného domu. Roku 2004 a 2005 na ní byl zahájen zkušební provoz. Jedná se o soukromou komunikaci, kterou používal pouze stěžovatel, přičemž v současnosti ji podle stěžovatele vzhledem ke správnímu řízení neužívá nikdo.

Stěžovatel proto uvádí, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepřinese nikomu žádnou újmu.

[4] Osoby zúčastněné na řízení ve svém vyjádření uvedly, že s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Vzhledem k tomu, že stavba slouží jako přístup k zařízení ke sběru a výkupu odpadů, hrozí, že části převážených odpadů včetně nebezpečných, mohou proniknout na sousedící pozemky osob zúčastněných na řízení a ohrozit tak jejich zdraví. Takovou hrozící újmu považují za nepoměrně větší, než je ta popisovaná stěžovatelem. Dalším užíváním předmětné komunikace může dojít k poškození životního prostředí (vniknutí nebezpečných odpadů do půdy), takže je ve veřejném zájmu odstranit podle jejich mínění černou stavbu, a vyřešit tak víc než 16 let trvající neuspokojivý stav. Žalovaný se k návrhu na odkladný účinek nevyjádřil.

[5] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115).

[6] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 – 50 či ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Tvzení stěžovatele musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[8] Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě dospěl k závěru, že by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku krajského soudu (resp. napadeného správního rozhodnutí) znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, resp. veřejnému zájmu. Odstranění stavby totiž představuje citelnou újmu, jelikož jednoznačně může vést k nevratnému porušení práv stavebníka, které by již nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím v jeho prospěch, jež by v takovém případě bylo pouze akademického charakteru a nemohlo by mu poskytnout jinou než pouze hypotetickou ochranu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 2 As 333/2016 – 52, ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 107/2016 – 40 či ze dne 10. 11. 2015, č. j. 6 As 230/2015 – 17). Předmětem soudního přezkumu je v posuzovaném případě pravomocné rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Odstranění stavby tak již bylo nařízeno a reálně hrozí, že bude vykonáno a v takovém případě může vzniknout stěžovateli obtížně nahraditelná újma (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016, č. j. 6 As 129/2016 – 19 či ze dne 10. 11. 2010, č. j. 1 As 96/2010 – 121). Pokud by kasační stížnosti nebyl odkladný účinek přiznán a došlo by k odstranění stavby, načež by Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek (potažmo napadené rozhodnutí) nezákonným, nebylo by již možné obnovit předchozí stav věci. Jediným

pokračování

způsobem nápravy by v takovém případě mohlo být opětovně postavení stavby, což by bylo - stejně jako odstranění stavby – nepochybně spojeno s finančními i časovými náklady stěžovatele. Jak stěžovatel uvedl, stavba je součástí jeho pozemku, nikdo ji nepoužívá a na místě je nejméně od roku 2004, kdy na ní byl povolen zkušební provoz. Z kasační stížnosti vyplývá, že zřízení stavby bylo nákladné. Ekonomicky náročně by bylo ovšem i její případné odstranění a související technologická opatření, případně i její obnovení. Takové náklady by proto byly nepoměrně větší újmou, než jaká hrozí v případě přiznání odkladného účinku.

[9] Ohrožení, které osoby zúčastněné na řízení spojují s další existencí předmětné komunikace, není na první pohled zanedbatelné. Vzhledem k tomu, že samy připustily, že takový stav trvá již 16 let a zároveň neuvedly, že by dříve došlo k nějakým incidentům, při nichž by bylo zasaženo životní prostředí nebo přímo ohroženo zdraví konkrétní osoby, považoval soud jimi popsané nebezpečí vzniku újmy spíš za hypotetické v porovnání s neodvratností vzniku újmy na straně stěžovatele v případě realizace rozhodnutí o odstranění stavby. Nejvyšší správní soud dal přednost prozatímnímu zachování *statu quo*, a to do doby meritorního rozhodnutí, jež by mělo přijít v řádu několika měsíců, případně do podstatné změny poměrů odůvodňující zrušení tohoto usnesení.

[10] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených důvodů shledal, že obě podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou naplněny. Proto odkladný účinek kasační stížnosti stěžovatele přiznal.

[11] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS). Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[12] Vzhledem k tomu, že podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, poplatkové povinnosti a stěžovatel nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek hradit, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. Soudní poplatek ve výši 1000 Kč je možno uhradit v kolcích vylepením na vyznačeném místě v příloze tohoto usnesení (po připojení svého podpisu jej stěžovatel zašle zpět Nejvyššímu správnímu soudu), případně v hotovosti na pokladně soudu anebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno, závazný variabilní symbol pro identifikaci platby: **1020400319**.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn. 2 As 3/2019

podpis

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓